

Josefien's Dagboek

★ en het Geheim van
Witte Bloed

Inhoud

Voorwoord	2
Proloog	3
1. de Gloed aan de Gracht.....	4
2. die Pestknal	6
3. Het Spoor van 1670.....	9
4. Wat Nadars Zag en Wat Niet.....	12
5. Waar de Aarde Antwoorde	15
6. De Man met de Hoed die Niet Luisterde.....	17
7. Wat de Grond Wist.....	20
8. De Cirkel Brak	23
9. Wat Overbleef	26
10. Wat Bleef.....	30
Nawoord.....	33

© Copyright 2025 door Martin Kruiniger – Alle rechten voorbehouden.

Het is niet toegestaan om enig deel van dit document te reproduceren, te dupliceren of door te geven, noch in elektronische vorm, noch in gedrukte vorm. Het opnemen van deze publicatie is streng verboden.

Voorwoord

Soms beginnen dingen niet met een keuze, maar met een gevoel dat in je buik blijft hangen. Zo'n stemmetje dat fluistert dat er iets niet klopt. Ik had dat gevoel voordat alles begon, alsof er een spoor door de tijd liep dat me riep, ook al hoorde ik het eigenlijk niet te volgen. Misschien klinkt dat gek. Ik ben tien. Ik zou me druk moeten maken om school en vrienden, niet om erfenissen of geheimen. Maar soms voelt het verleden alsof het naar je terugkijkt.

Ik dacht altijd dat magie iets moois was, iets dat je sterker maakt. Nu weet ik dat het ook zwaar kan zijn en dat sommige krachten niet bedoeld zijn om te gebruiken, maar om te begrijpen. In Lucas en het Geheim van het Witte Bloed komt iedereen terug die we kennen, maar alles voelt anders. Donkerder. Dichterbij. Wat eerst een avontuur leek, werd iets dat je niet zomaar uit je hoofd krijgt. Dit verhaal gaat over familie, over fouten maken en opnieuw proberen, en over dingen die verborgen zijn gebleven omdat de wereld ze misschien niet aankan.

Als je dit leest, doe het dan in je eigen tempo. Maar onthoud één ding: Niet elk geheim wil gevonden worden. En niet elke kracht is bedoeld om te gebruiken.

Josefien

Proloog

Het begon niet met licht. Het begon met stilte. Niet de gewone stilte van een nacht waarin iedereen slaapt, maar een zware stilte die voelde alsof de wereld haar adem inhield. Ik weet nog dat ik dacht dat er iets onder die stilte lag, iets dat niet wilde dat iemand luisterde.

Onder de grond, ver onder mij, leek iets te bewegen. Ik zag het niet. Ik hoorde het niet. Maar ik voelde het wel, zoals ik soms dingen voel zonder dat iemand me iets vertelt. Het was geen lichaam en geen schaduw. Het was meer een herinnering. Iets wat ooit geweest was en nooit helemaal verdwenen was. Ik wist niet waarom, maar het voelde alsof het met bloed te maken had. En bloed vergeet niets.

Er was ooit een belofte gedaan en er was ooit gezwegen. Wat er precies gebeurd was, wist ik nog niet, maar het voelde alsof dat zwijgen tijd had gekocht en geen echte oplossing. Alsof iets heel lang had gewacht tot iemand weer zou merken dat het er was.

Zelfs boven de grond gebeurde er iets. Een lantaarn brandde boven de stad en de wind trok zacht aan de oude gevels. Ik voelde dat ergens een grens werd overschreden. Een grens die eigenlijk nooit open had mogen gaan. Het voelde niet als een terugkeer. Het voelde als een ontwaken.

Later pas begreep ik dat dit te maken had met het Witte Bloed. En dat wie dat draagt, zich niet voor altijd kan verbergen. Ik dacht altijd dat dit soort dingen alleen in verhalen bestonden. Maar die nacht voelde ik dat het echt was. Misschien omdat het mij opzocht. Misschien omdat ik er al die tijd al mee verbonden was.

En ik wist dat dit pas het begin was.

1. de Gloed aan de Gracht

Ik zat die middag op de rand van de gracht, met mijn handen losjes om mijn knieën. Het leek alsof ik gewoon zat te spelen, maar dat deed ik niet. Ik keek naar het water dat zacht tegen de stenen klotste en naar de hoge oude gevels die altijd deden alsof ze alles wisten. Delft was nooit helemaal stil. Zelfs nu niet. Ik rook de natte steen en iets ouds dat nooit helemaal wegging. Het voelde alsof de stad ademhaalde en dat ik met haar meedeed, of ik dat nu wilde of niet.

Soms wilde ik dat ik bepaalde dingen niet voelde. In de weerspiegeling van het water zag ik dat er iets niet klopte. Alsof Delft zich een andere tijd herinnerde en die herinnering per ongeluk liet zien. Alsof verleden en heden te dicht tegen elkaar aanschuurden. Ik wilde het wegdenken, maar het lukte niet.

Toen gebeurde het. Niet fel. Niet schokkend. Meer alsof mijn ogen iets zagen dat ze niet hadden willen zien. Aan de overkant van de gracht hing tussen twee donkere gevels een zachte witte gloed. Geen vorm. Geen mens. Alleen licht. Alsof een stukje mist was blijven hangen.

Mijn hart sloeg een slag over. Ik kneep mijn ogen dicht, wreef erover en probeerde mezelf te kalmeren. Ik zei tegen mezelf dat ik het verkeerd had gezien. Dat ik moe was. Toen ik weer keek, was de gloed weg. Gewoon gevel, raam en schaduw. Niets bijzonders.

Ik stond op en klopte mijn broek af. Ik wilde net weglopen toen ik het voelde. Niet naast me, maar achter me. Een verschuiving in de lucht, alsof iemand ergens een snaar had aangeraakt die alleen ik kon horen. Mijn schouders ontspanden en tegelijkertijd werd ik koud van binnen. Deze energie kende ik. En ik wilde dat ik dat niet deed.

Ik draaide me om.
En toen zag ik haar.

Ik riep haar naam voordat ik überhaupt nadacht. Ik rende naar haar toe en vloog haar om de nek. Ik lachte en hilde tegelijk. Het voelde alsof ik haar al veel te lang kwijt was geweest. Ze hield me stevig vast zoals alleen zij dat

kon. Warm. Echt. Vertrouwd. Ik voelde mijn adem trillen toen ik haar eindelijk losliet.

Toen kroop er iets onder haar haar vandaan. Een klein snuitje, piepend en druk als altijd. Jacob sprong bijna tegen me aan. Ik pakte hem op en drukte hem tegen me aan. Hij trilde, net als ik. Ik wist niet eens dat ik hem zo gemist had.

Ik vroeg Annelieke wat er aan de hand was, hoe ze hier was gekomen en waarom ze er eerst niet was geweest. Ze keek om zich heen voordat ze antwoord gaf. Ze zei dat ze onze hulp nodig had. Niet alleen die van mij, maar ook van Lucas. En van anderen. Ze klonk serieus. Ik voelde dat dit niet zomaar een bezoek was.

Ik hield mijn vragen voor me en rende naar huis. Lucas zat aan tafel met een oud boek. Ik viel bijna naar binnen toen ik zei dat ze er was. Hij hoefde me niet eens te laten afmaken. Hij wist het al.

Even later stond hij tegenover haar. Hij aarzelde maar omhelsde haar toen toch. Het deed hem zichtbaar veel. Chase kwam naast haar staan alsof hij haar al jaren kende. Annelieke vroeg verbaasd wie hij was, en Lucas vertelde dat hij zijn hond naar de eerste Chase had vernoemd. Zij vertelde dat de echte Chase na ons vertrek lange tijd had gehuild en dat hij uiteindelijk bij Magiër Chadri was gaan wonen. Ik moest lachen toen ze dat zei. Sommige dingen veranderden nooit, zelfs niet in een andere wereld.

Ik vroeg of we iets moesten meenemen. Ze zei van niet. Toch pakte Lucas zijn zakhorloge, zijn mes en een aansteker. Ze keek ernaar maar zei niets.

Toen veranderde de lucht. Het voelde alsof alles om ons heen werd samengedrukt. Mijn maag draaide om. Mijn handen trilden om Jacob vast te houden. En voor ik het doorhad, stond ik niet meer aan de gracht, niet meer thuis en niet meer in Delft.

We stonden ergens anders. En ik wist dat dit het begin was van iets wat ik nooit had kunnen verzinnen.

2. die Pestknal

De overgang kwam zonder waarschuwing. Ik voelde de wereld om me heen samentrekken, alsof iemand alles wat vertrouwd was even wegveegde. Er was geen tijd om adem te halen of na te denken. Het ene moment stond ik nog in Delft en het volgende voelde ik natte aarde onder mijn schoenen. Geen stenen, geen gracht, maar grond die zacht meebewoog.

Het bos rook anders dan alles wat ik kende. Het was zwaarder en groener en het voelde ouder, alsof het hier al eeuwen stond te wachten. Ik hoorde Lucas iets zeggen om de stilte te breken, maar voordat ik kon antwoorden klonk er een harde knal. Een lelijke dreun die door de bomen rolde en de vogels deed opschrikken. Het geluid bleef hangen alsof het zelf niet wist waar het naartoe moest.

Toen werd het stil. Die gevaarlijke soort stilte waarvan je weet dat er daarna iets gaat gebeuren.

En er gebeurde iets. Een stem klonk tussen de bomen, gefrustreerd en veel te luid. Het klonk als iemand die zeker wist dat iets mis was gegaan. Ik pakte Lucas bij zijn arm en voelde mijn hart bonzen. Dit was niet goed. En dat hoorde ik in mijn eigen stem toen ik het zei.

Er kwam rook van tussen de bomen. Niet dun rookje rook, maar grijs en dik. Ik hield mijn adem in. Toen stapte er iemand uit. Zijn haar stond in rare hoeken, zijn jas was zwartgeblakerd en uit zijn mouw kwam nog een sliertje rook. Hij hoestte alsof hij zelf van schrik was ontploft.

Het was Chadri.

Zonder na te denken rende ik naar hem toe. Hij keek op en zijn gezicht veranderde meteen. Hij was verbaasd en blij tegelijk, iets wat ik hem bijna nooit zag doen. Hij zei dat hij ons niet zo snel had verwacht en dat hij het eigenlijk wel had voorspeld, maar dan verkeerd. Hij klonk precies zoals ik hem herinnerde.

Ik sloeg mijn armen om hem heen. Hij werd eerst helemaal stijf, alsof hij bang was dat een knuffel iets kon laten ontploffen, maar hij legde toch zijn armen om me heen. Hij zei dat ik gegroeid was. Ik zei dat hij ouder was. Dat vond hij blijkbaar normaal.

Lucas stapte dichterbij en wees hem erop dat hij nog rookte. Chadri zei dat het geen rook was maar nasleep. Dat klonk precies alsof hij iets probeerde goed te praten wat niet goed te praten was.

Achter ons hoorde ik snelle pootstappen en ik wist direct wie dat was. Chase. Hij bleef even staan alsof hij moest nadenken, maar toen rende hij naar Lucas en sprong bijna tegen hem op. Lucas zakte op zijn knieën en hield hem vast. Het was een moment waar ik kippenvel van kreeg. Chase hoorde bij ons. Echt.

Toen bewoog er iets in het groen. Eerst een schaduw, toen nog een, en daarna kwamen ze tevoorschijn. Nadars liep voorop, rustig maar alert. Lientje kwam erachteraan met een mand en modder op haar laarzen. Ze zag er ouder uit, volwassener. Berend liep als laatste, groter dan ik me herinnerde, zijn knuppel in zijn hand maar niet dreigend.

Niemand zei meteen iets. De stilte voelde zwaar maar niet ongemakkelijk. Toen glimlachte Nadars en zei dat we er waren, alsof ze het altijd al had geweten.

Ik vroeg hoe lang het hier was geweest. Lientje zei tien jaar. Ik voelde mijn keel dichtknijpen toen ik zei dat het voor ons vijf maanden waren geweest. Tijd werkt hier anders, zei Berend. En soms oneerlijk. Dat voelde ik meteen.

Toen hoorde ik geknor. Ik draaide me om en zag Sirah. Hij stond iets verderop en keek me aan. Ik rende naar hem toe en sloeg mijn armen om zijn nek. Zijn warme snuit duwde hij tegen mijn schouder. Ik besepte pas toen hoe erg ik hem had gemist.

Lucas keek om zich heen. Iedereen was anders en toch nog steeds zichzelf. Chadri begon toen te praten en het klonk alsof hij slecht nieuws

al een tijdje had willen vertellen. Hij vertelde dat er iets wakker was geworden. Iets uit zeventien zeventig. En dat het niet blij was.

Het bos werd stiller, alsof zelfs de bomen luisterden.

Chadri zei dat we dit keer niet konden weggaan. En op dat moment voelde ik het. Niet in mijn hoofd maar in mijn buik. Dit was niet zomaar een terugkomen. Dit was het begin van iets groots. Iets dat we niet konden ontwijken.

Ik schreef dit later pas op. Maar zelfs nu trillen mijn handen nog een beetje.

3. Het Spoor van 1670

We bleven niet lang staan na de ontmoeting. Dat viel me meteen op. Niemand stelde voor om even te zitten of bij te praten. Zelfs Chadri keek onrustig om zich heen alsof het bos elk moment kon besluiten om ons op te eten. Ik voelde meteen dat hier iets niet klopte.

Nadars zei dat het niet veilig was. Ze hoefde niet hard te praten, het klonk al meteen als een feit. Lientje zei dat het hier al tien jaar niet veilig was geweest, maar dat het vandaag actiever voelde. Dat vond ik een nare gedachte. Als een plek die wakker werd terwijl je er middenin stond.

Lucas vroeg wat er precies wakker was geworden. Chadri trok een gezicht alsof hij dat eigenlijk niet wilde uitleggen. Hij zei dat iemand iets had geopend wat gesloten had moeten blijven. Dat voelde ik al in mijn borst. Het was een druk die ik niet kon negeren, alsof iets van binnenuit tegen mijn ribben tikte. Ik hoorde mezelf zeggen dat het doelgericht voelde en Nadars knikte meteen. Dat maakte het nog enger.

We liepen verder het bos in. De bomen stonden dichter op elkaar en de lucht voelde vochtiger. De grond was zacht en ongelijk en ik had het gevoel dat hij zich herinnerde waar anderen hadden gelopen. Toen bleef Berend opeens staan. Hij tikte met zijn knuppel op de aarde en zei dat dit spoor niet van vandaag was. Lucas keek naar de afdrukken in de modder. Ze waren oud maar nog steeds gebruikt. Dat was precies het probleem, zei Berend.

Ik hurkte en legde mijn hand op de grond. Niet hard, alleen licht. Maar ik trok mijn hand bijna meteen terug. Er zat iets in de aarde dat niet normaal voelde. Ik probeerde uit te leggen dat dit geen gewone herinnering was. Het voelde alsof iemand een moment had vastgezet, alsof het was vastgespijkerd in de tijd.

Lientje zei dat ik dit soort plekken nooit langer moest aanraken. Aarde onthoudt en als je haar dwingt, wordt ze boos. Ik wist dat ze gelijk had, maar het maakte me niet rustiger. Chadri zei dat dit ook de reden was waarom Nadars bepaalde dingen niet kon zien. Omdat aarde en steen altijd afsloten. Tijd gleed er langs, maar ging er niet doorheen.

Lucas vroeg of ondergrondse dingen dan veilig waren. Nadars zei dat het relatief was, tot iemand besloot ze open te breken. Dat klonk niet bepaald troostend.

We liepen verder tot het bos dunner werd. Het ging over in een open stuk land met een oude zandweg. Daar voelde ik het weer. Ik bleef staan zonder te weten waarom. Ik zei dat dit een kruispunt was. Niet van wegen, maar van keuzes. Chadri zuchtte alsof ik iets zei wat hij liever niet wilde horen, maar ik kon er niets aan doen. Het voelde gewoon zo.

Annelieke keek me aan en zei dat dit de plek was waar het begonnen was. De jacht, in zeventien zeventig. Ik kreeg kippenvel. De wind trok aan het gras en de lucht voelde zwaar, alsof hij bleef hangen. Lientje zei dat er verhalen rondgingen over ziek vee, mislukte oogsten en kinderen die dingen zagen die er niet waren. Berend zei dat mensen altijd een schuldige willen als ze bang zijn. Ik voelde Jacob zacht piepen onder Anneliekes haar en Sirah stopte met lopen alsof hij het ook voelde.

Nadars zei dat iets dichterbij kwam. Lucas vroeg wie, maar ze zei dat het niet wie was, maar wat erachter zat. Dat klonk niet goed. Chadri trok zijn hoed recht en zei dat het tijd was voor de oncomfortabele regels. Lucas vroeg wat voor regels hij bedoelde en hij zei dat magie niet alles doet wat je wilt. En dat als je denkt dat dat wel zo is, je doodgaat of erger. Hij zei dat hij dat had getest. Ik vroeg of dat vrijwillig was en hij zei nee.

Toen keek Annelieke ons allebei aan. Ze zei dat ik via aanraking voelde. Niet alles, alleen wat verbonden is aan mensen, keuzes en pijn. En dat het horloge alleen werkte op voorwerpen die vast zaten aan geschiedenis, niet aan wensen of dromen. Lucas knikte en zei dat het dus geen willekeurige tijdsprongen waren. Chadri zei dat dat precies was wat hij bedoelde. Nadars kon geen afgesloten plekken zien. Berend zei dat hij kon praten met de grond als zij wilde luisteren. Lucas vroeg wat er gebeurde als ze niet luisterde. Berend keek me aan en zei dat we dan renden.

Toen viel het stil.

In de verte klonk een geluid. Metaal op hout. Eerst één keer, daarna nog een keer. Lientje zei dat het geen dier was. Nadars zei dat het geen boer was. Annelieke sloot haar ogen en zei dat ze begonnen waren.

Ik voelde het in mijn hele lijf. Dit was geen klein avontuur. Dit was iets dat al lang in beweging was. En het had op ons gewacht.

Lucas vroeg wat het plan was. Chadri glimlachte nerveus en zei dat we dat zouden verzinnen terwijl we renden.

En ergens onder de grond voelde het alsof iets meeluisterde. Dat schreef ik pas later op. Maar ik wist het toen al. Dit ging niet vanzelf stoppen. En wij zaten er middenin.

4. Wat Nadars Zag en Wat Niet

Nadars liep niet voorop die dag. Ik wist dat dat iets betekende, want zij koos altijd haar positie nauwkeurig. Ze bleef iets achter de groep, precies zo dat ze iedereen kon zien, maar nooit volledig buiten bereik. Sirah liep naast haar, laag bij de grond, zijn neus constant in beweging. Hij knorde zacht, een geluid dat ik meteen herkende. Het was geen blij geluid en ook geen boos geluid. Het was een waarschuwend geluid.

Lucas merkte het als eerste. Hij vroeg of Sirah dat vaker deed. Nadars antwoordde dat hij het alleen deed als de tijd begon te verschuiven. Ze zei dat hij het eerder voelde dan zichzelf, omdat dieren niet nadenken. Ze reageren gewoon. En tijd liegt niet tegen hen. Ik vond dat een beetje eng, omdat Sirah al een tijdje zo deed.

Toen stopte hij abrupt. Iedereen bleef staan. Ik voelde een koude rilling langs mijn armen trekken nog voor Nadars iets zei. Ze vertelde dat dit zo een plek was. Een plek waar het verleden te dicht op het heden lag. Ze wees naar een lichte verhoging in het gras. Ik had het zelf bijna niet opgemerkt, maar toen ik beter keek, zag ik dat het gras er platter en donkerder stond. Alsof er iets had gestaan dat nu weg was.

Lucas vroeg wat daar stond. Nadars zei dat hier ooit een galg had gestaan en dat die later was afgebroken. Maar dat de grond het niet was vergeten. Ik voelde opnieuw langs mijn armen. Ik voelde niets. Helemaal niets. Dat zei ik ook. Nadars zei dat dat klopte, omdat dit afgesloten was. Aarde en steen sluiten af. Het voelde als dood gewicht. Mijn gave gleed er gewoon langs.

Chadri vroeg of Nadars hier wel iets kon zien. Ze schudde haar hoofd. Ze zei dat ze alleen zag wat bewoog, wat koos en wat nog kon veranderen. Dit lag vast. Sirah knorde harder en Lientje knielde neer om het gras aan te raken. Ze zei dat iemand hier iets had opengetrokken. Niet diep, maar net genoeg. Berend zei dat dat gevaarlijk was. Dat je oude dingen niet half terughaalet. Dat voelde ik meteen aan de manier waarop hij het zei.

Lucas vroeg wie zoiets zou doen. Nadars ademde langzaam in en uit voordat ze antwoord gaf. Ze zei dat iemand die zoiets deed iemand was

die geloofde dat angst macht gaf. Ik voelde een soort spanning die niet bij ons hoorde. Alsof de lucht ons observeerde.

Nadars liep een paar passen naar voren en sloot haar ogen. Haar houding veranderde alsof ze luisterde naar iets dat wij niet hoorden. Ze zei dat het niet onder de grond was en niet achter muren. Niet in steen. Ik vulde automatisch aan dat het dus ergens anders was. Ze zei dat het was waar mensen samenkwamen. Waar verhalen rondgingen. Waar woorden zichzelf herhaalden tot ze waarheid leken. Dat vond ik misschien nog wel enger dan de galg.

Chadri vloekte zacht en zei dat dat altijd het begin was. Annelieke had tot dan toe niets gezegd. Ze stond een beetje apart en keek naar de verhoging in het gras. Toen zei ze ineens dat dit haar fout was. Ik keek meteen naar haar. Lucas ook. Ze zei dat ze was weggegaan. Dat ze zich verborgen had. En dat iemand anders nu het gat opvulde met zijn eigen verhaal. Lientje zei dat het geen fout was maar overleven. Maar Annelieke zei dat overleven altijd een prijs had.

Toen begon Sirah heen en weer te bewegen. Onrustig. Hij maakte kleine cirkels met zijn lijf en zijn adem ging sneller. Nadars zei dat hij iets zag. Berend vroeg waar en Nadars zei verderop. Bewegend. Nog geen uur oud. Mijn hart begon sneller te kloppen. Ik vroeg of we het tegen konden houden. Nadars deed haar ogen open en keek recht naar mij. Ze vroeg of we wilden zien wat het zou kosten.

Lucas stapte naar voren zonder te twijfelen. Hij vroeg wat we moesten doen. Chadri zei dat hij nog steeds tegen plannen zonder ontsnappingsroute was. Niemand lachte.

De lucht voelde voller. Niet donkerder, maar alsof hij aandacht wilde. Nadars zei dat we door moesten. Maar ze gaf ons een waarschuwing. Ze zei dat wat eenmaal weer in beweging was gezet niet kon worden teruggestopt zonder iets te breken.

Sirah zette zich in beweging en wij volgden hem bijna automatisch. Niemand hoefde te zeggen wat we allemaal al wisten.

We waren te laat om het te voorkomen. We konden alleen nog kiezen hoe we het tegemoet gingen.

Ik schreef dit later pas op. Maar toen ik erbij stond, voelde ik al dat dit het punt was waarop alles zou veranderen.

5. Waar de Aarde Antwoorde

Lientje liep die dag langzamer dan de rest. Niet omdat ze moe was, maar omdat ze luisterde. Echt luisterde. Ik had haar nooit zien lopen zoals zij dat deed, alsof ze elk stukje aarde eerst toestemming vroeg voordat ze verder stapte. Haar mand vol bladeren en wortels bungelde zacht tegen haar heup. Ze had alles die ochtend al geplukt, zonder te weten waarom. Nu wist ze het wel. En ik zag het ook.

De grond voelde anders. Ik voelde het niet zoals zij, maar ik zag dat haar gezicht veranderde. Ze knielde en legde haar hand plat op de aarde. Ze zei dat het te koud was voor het seizoen. Lucas vroeg wat er niet klopte. Ze antwoordde dat ze niets zag, maar iets herkende. Alsof de aarde zelf haar iets vertelde.

Ik hurkte naast haar en vroeg of het pijn deed. Ze keek me aan en zei dat het pijn was, maar niet zoals ik pijn voelde. Het was alsof iets was gewekt dat nog sliep. Dat vond ik misschien nog enger dan echte pijn. Want het betekende dat het pas zou beginnen.

Annelieke stond een paar passen verder. Jacob piepte zacht onder haar haar. Ik zag dat ze gespannen was. Lientje zei dat ze dit eerder had gevoeld, vlak voordat mensen begonnen te fluisteren. Ik voelde mijn keel strak trekken. Fluisteringen doken nooit zomaar op in hun wereld.

Lientje zei dat woorden wonden konden slaan, vooral als mensen ze bleven herhalen. Ze stond op en keek rond. Alles leek normaal. Vogels, wind, gras. Maar ik voelde dat er iets onder lag. Iets dat zich had verstopt en wachtte.

Lucas vroeg wat er zou gebeuren als niemand ingreep. Lientje aarzelde. Daarna zei ze dat de aarde zelf zou proberen te herstellen als niemand iets deed. En dat ze dat niet voorzichtig zou doen. Berend zei dat dat klonk als instorten. Lientje zei dat dat het ook was. Chadri zag er meteen ongezond bleek uit.

Toen haalde Lientje een bundel kruiden uit haar mand. Ze kneep erin en een warme, aardse geur verspreidde zich om ons heen. De lucht leek een

beetje te ontspannen. Ze zei dat dit het even stil zou houden, maar niet lang. Ik keek gefascineerd toe. Het was alsof ze met de aarde praatte en de aarde luisterde.

Ik zei dat ze precies wist wat ze nodig had. Ze ontkende. Ze zei dat ze alleen wist wanneer ze moest luisteren. Toen keek ze me langer aan dan ik verwachtte. Ze zei dat ik dingen voelde als ik ze aanraakte, maar dat zij dingen voelde voordat ze aangeraakt wilden worden. Dat het op elkaar leek, maar niet hetzelfde was. Ik zei dat ik soms dingen aanraakte die me overspoelden. Zij zei dat zij soms te lang luisterde. En dat we allebei voorzichtig moesten zijn.

Sirah kwam dichterbij en duwde zijn neus tegen haar knie. Zij glimlachte en legde haar hand op zijn kop. Het was alsof zij met dieren sprak zonder woorden.

Toen draaide de wind. Niet zomaar, maar gericht. Lientje voelde het meteen. Ze zei dat we werden gevolgd. Lucas vroeg door wie. Zij zei dat het niet door wie was, maar door wat. En door mensen die dachten dat ze wisten wat ze deden. Dat vond ik misschien nog beangstigender dan het eerste.

Annelieke zei dat we sneller moesten zijn. Lientje zei dat we moesten samenwerken. Ze keek iedereen één voor één aan. Toen keek ze naar mij. Ze zei dat wat hier gebeurde niet alleen over Annelieke ging en niet alleen over het verleden. Maar ook over wat nog moest groeien.

Ik wist dat ze daarmee mij bedoelde. Ik voelde het tot in mijn vingers, warm en koud tegelijk.

Toen trilde de grond een fractie. Niet als waarschuwing maar als herinnering.

En ik wist dat dit nog maar het begin was.

6. De Man met de Hoed die Niet Luisterde

Chadri liep die dag weer net iets achter ons, zoals altijd. Hij deed dat niet omdat hij langzaam was, maar omdat hij eerst wilde zien wat er misging voordat hij er middenin belandde. Zijn hoed stond schever dan normaal en dat vond ik meteen een slecht teken. Volgens hem betekende dat dat de magie vreemd deed. En als Chadri iets vreemd noemde, was dat zelden goed nieuws.

Ik hoorde hem mompelen tegen zichzelf terwijl hij bijna struikelde over een boomwortel die er volgens mij net nog niet had gelegen. Hij zei dat hij niet moest toveren en geen heldendaden moest proberen. Dat de hoed zich maar rustig moest gedragen. De hoed gaf geen antwoord, wat hem nog zenuwachtiger maakte.

Ik keek even achterom. Lucas liep geconcentreerd, zijn ogen alert. Annelieke was rechtop, maar ik zag dat ze gespannen was. Lientje luisterde naar de grond. Berend deed alsof hij er geen moeite mee had, maar ik zag aan hem dat hij ook iets voelde. En ik voelde dat ik zelf stiller was dan anders, alsof ik ruimte probeerde te maken in mijn hoofd. Soms wist ik niet waarvoor.

Chadri stond opeens stil. Hij stak zijn voeten stevig neer zoals hij dat deed wanneer hij bang was dat iets zou ontploffen. Ik liep terug naar hem en vroeg of het ging. Hij zei ja, toen nee, toen misschien, en vroeg me vooral niets te zeggen. Ik knikte maar zei niets terug.

Jacob piepte zacht vanuit Anneliekes schouder. Hij voelde dingen altijd precies op het juiste moment. Chadri stak zijn hand in zijn hoed en zei dat hij iets kleins wilde proberen. Iets dat niemand zou laten schrikken.

Hij haalde zijn hand eruit met een levende, natte vis erin.

Ik kon mijn lach bijna niet tegenhouden. Chadri vroeg wanhopig waarom het altijd vis was. De vis spartelde en viel op de grond. Sirah keek ernaar en besloot dat dit niet zijn probleem was.

Lucas vroeg of de hoed dit altijd deed. Chadri zei dat dit een goede dag was, omdat er geen vuur bij zat. Dat klonk eerlijk gezegd alsof zijn slechte dagen best heftig waren.

Maar toen veranderde alles.

Plotseling bewoog er een schaduw tussen de bomen. Snel. Laag bij de grond. De lucht trok samen en de stilte werd zwaarder. Lientje verstijfde en ik voelde mijn hart versnellen.

Annelieke keek naar Chadri en zei dat het nu moest. Niet later. Nu.

Ik zag hem slikken. Dit was een moment waarop hij niet kon twijfelen, ook al was dat wat hij het liefst deed. Hij zei dat hij niet moest nadenken en niet moest twijfelen en stak opnieuw zijn hand in de hoed.

Dit keer kwam er licht uit.

Geen rook. Geen explosie. Geen vis. Maar een zachte, brede gloed die zich als een schild om ons heen legde. De lucht werd warmer en de druk viel van ons af. Ik voelde iets in mijn borst loslaten waarvan ik niet eens had geweten dat het daar vastzat.

De schaduw trok zich terug.

Berend zei dat het netjes was. Chadri vroeg half in paniek of hij dat niet te hard wilde zeggen, omdat hij bang was dat de hoed hem zou horen. Ik weet nog dat ik moest glimlachen, omdat hij er zo opgelucht uitzag. Echt opgelucht. Voor het eerst die dag.

Ik zei dat hij het precies op tijd had gedaan. Hij haalde zijn schouders op, maar zijn glimlach was oprecht en een beetje trots. Hij zei dat we moesten doen alsof het per ongeluk was gegaan.

De wind trok weer aan en ik voelde meteen dat het gevaar niet weg was. Alleen uitgesteld.

Chadri zette zijn hoed voorzichtig recht en mompelde dat hij het de volgende keer opnieuw zou proberen. De hoed zei niets terug. Dat maakte hem zichtbaar zenuwachtig.

En ik weet nog goed dat ik toen dacht dat hij dit allemaal nooit lang zou kunnen blijven ontwijken.

Ik zag het aan zijn blik. En ik voelde het in de lucht om ons heen.

7. Wat de Grond Wist

Ik merkte het aan Berend nog voordat hij iets zei. Hij liep anders. Zwaarder. Alsof elke stap hem iets vertelde dat wij niet hoorden. Hij voelde dingen via zijn voeten zoals ik dingen voelde via mijn handen. En dat maakte me altijd een beetje zenuwachtig. Want als Berend stilviel, betekende dat nooit iets goeds.

Hij stopte opeens. Zijn hand ging automatisch naar zijn knuppel. Dat deed hij niet omdat hij wilde vechten, maar omdat het ding voor hem voelde als een soort antenne. Ik hoorde hem zacht zeggen dat we niet verder moesten.

Iedereen bleef staan. Lucas vroeg meteen wat er aan de hand was. Berend knielde en legde zijn hand op de grond. Ik zag een rilling door zijn schouders gaan. Daarna zei hij dat het spoor hier sterker was. Dat klonk al niet fijn, maar ik zag aan zijn gezicht dat er meer was.

Annelieke kwam naast hem staan en zei dat ze hier hadden gestaan. Berend zei dat ze niet alleen hadden gestaan, maar hadden gewacht. Ik voelde een druk achter mijn ribben, alsof dat woord iets in mij raakte.

Ik stond net achter hem toen hij naar adem hapte en zei dat het dicht was. Niet kapot, maar dichtgeduwd. Lucas vroeg wat dat betekende. Berend zei dat de grond hier niets meer wilde doorlaten. Geen wortels, geen water en ook geen herinneringen. Dat laatste vond ik misschien nog het engst, want herinneringen hoorde je niet te kunnen tegenhouden.

Lientje vloekte zacht. Ze zei dat dit nooit zomaar werd gedaan. Berend zei dat je de aarde alleen zo dichtmaakte als je iets wilde verbergen. Chase gromde laag. Sirah knorde onrustig en drukte zich dicht tegen Berend aan. Ik wist dat zwijnen zich niet vergisten.

De lucht voelde strakker om ons heen. Alsof iets de ruimte kleiner maakte.

Berend sloot zijn ogen. Ik zag zijn gezicht veranderen. Niet boos, maar zwaar. Alsof iets ouds in hem opstond. Hij zei dat ze dichterbij kwamen.

Niet rennend, maar doelgericht. Lucas vroeg of Berend ze kon stoppen. Berend keek hem lang aan en zei dat hij ze kon vertragen. Meer niet.

Toen gebeurde iets wat ik nooit eerder had gezien.

Berend plantte zijn knuppel in de aarde. Niet om te slaan, maar om contact te maken. Zijn stem was laag toen hij zei dat het tot hier ging. De grond reageerde meteen. Ik voelde het door mijn schoenen heen. Modder werd stroperig. Wortels trokken samen. De aarde hield haar adem in en ik voelde dat wat ons naderde echt stakte.

Het trok door Berends hele lichaam. Ik zag zijn knieën trillen. Ik wilde naar hem toe, maar ik durfde niet te bewegen. Het leek alsof alles van hem werd gevraagd om het even stil te houden.

Annelieke zei dat hij niet alles tegelijk moest proberen. Berend gromde dat ze drukten. Dat hoorde ik aan zijn stem, maar ook aan de spanning in de lucht.

Toen liet hij los.

Niet omdat hij niet meer kon. Ik zag het aan hem. Hij liet los omdat hij moest. De aarde ontspande net genoeg om weer te ademen. Maar niet genoeg om veilig te zijn.

Hij stond hijgend op. Zijn handen trilden. Ik zag aan zijn ogen dat hij iets wist dat de rest nog niet helemaal snapte.

Lucas zei dat hij ze had tegengehouden. Berend schudde zijn hoofd. Hij zei dat hij ze had laten weten dat wij hier waren. Dat voelde als een steen die ineens in mijn buik viel. Dat was erger dan alles wat ervoor kwam.

De wind trok aan en in de verte hoorde ik een ritmisch, dof geluid. Geen voetstappen van mensen. Iets groters. Iets dat niet wilde praten.

Berend pakte zijn knuppel stevig vast en ik voelde dat de grond onder hem weer begon te veranderen. En daar, precies op dat moment, wist ik iets wat ik eigenlijk niet wilde weten.

Berend kon dit niet alleen dragen.

Nog niet.

Misschien niemand van ons.

Ik slikte toen ik dat opschreef. Want ik voelde dat dit het punt was waarop alles nog veel moeilijker zou worden.

8. De Cirkel Brak

Ik voelde het al voordat iemand iets zei. De lucht werd anders. Niet kouder of donkerder, maar alsof er iets terugdeinsde. Alsof de wereld zelf dacht dat ze te ver was gegaan. De mist trok samen om ons heen, dikker, zwaarder. Het voelde bijna alsof de lucht een wil had.

Lientje zei dat dit geen reactie meer was, maar antwoord. Dat vond ik een heel eng verschil. De grond onder ons voelde gespannen en ik merkte dat Lucas zonder na te denken een stap voor mij ging staan. Chase gromde laag en Sirah liep heen en weer en drukte zijn hoeven diep in de aarde. Iedereen voelde het. Dat was duidelijk.

Toen zei Nadars dat ze kwamen. Haar stem was vlak, maar haar ogen brandden. Ze hield haar handen open alsof ze iets vast had wat wij niet konden zien. Berend vroeg hoeveel en ze antwoordde dertien. Dat woord voelde alsof iemand een steen in mijn buik liet vallen.

Chadri mompelde iets over symbolische aantallen en hoe dertien te persoonlijk voelde. Niemand reageerde. De spanning werd te dik om te lachen.

De eerste Zwarte Ridder kwam tevoorschijn. Stil. Als een schaduw met gewicht. Toen nog een. En nog een. Tot ze in een halve cirkel stonden. Hun harnessen dof. Hun helmen dicht. Ze voelden niet als mensen. Meer als lege hulzen die iets ouds droegen. Ik kneep Lucas zo hard in zijn mouw dat mijn vingers pijn deden.

Ik fluisterde dat ik ze voelde. Dat ze leeg waren, maar iets ouds bij zich hadden. Annelieke zei dat ze deden wat ooit was vastgelegd. Chadri vroeg wat dat precies was. Annelieke zei dat ze moesten sluiten wat niet meer mocht bestaan.

Toen begonnen de ridders te lopen. Niet snel. Maar zo gelijkmatig en zeker dat ik het gevoel had dat niets ze meer kon tegenhouden. De grond leek mee te bewegen.

Berend riep dat het nu moest. Hij sloeg zijn knuppel in de aarde en ik voelde de dreun door mijn benen. Scheuren trokken door de modder. Wortels schoten omhoog. Twee ridders vielen om, maar de rest paste zich meteen aan. Alsof ze leerden. Lientje zei het ook. Dat ze zich aanpasten.

Ze gooide haar kruiden door de lucht. De geur was scherp. Een ridder stakte, maar maar heel even. Ze zei dat dit alles was wat ze kon krijgen. Een fractie. Nadars zei dat fracties ook konden winnen, maar ik hoorde dat haar stem brak.

Toen veranderde ze.

Ze hief haar handen en de lucht trilde. Alsof hitte door de wereld zelf ging. Haar gezicht vertrok en ik zag dat dit geen rustige magie was. Dit was woede. Oude woede. De eerste schokgolf sloeg door de ridders heen. Drie werden achteruit geslingerd. Eén bleef staan. Nadars schreeuwde bij de tweede golf. Niet uit pijn. Uit loslaten.

Annelieke riep dat het genoeg was. Maar Nadars hoorde haar niet. Sirah stormde naar voren en ramde zich tegen een ridder aan. Chase sprong ernaast en beet zich vast. Hij werd weggeslagen en stond meteen weer op.

Lucas schreeuwde dat Chadri nu magie moest gebruiken. Chadri schreeuwde terug dat hij bezig was en dat de hoed nooit deed wat hij wilde. Toen kwam er licht. Veel licht. Een ridder viel uiteen in schaduwen. Chadri keek naar zijn handen alsof hij niet wist of hij het zelf had gedaan.

Een zwaard ging vlak langs hem en hij dook weg terwijl hij nog steeds riep dat hij aan het leren was. Alles gebeurde zo snel dat ik bijna vergat te ademen.

Lucas trok mij mee naar achteren. Ik struikelde bijna, maar hij hield me vast. Ik voelde iets wat ik niet kon negeren. Ik voelde dat er iets brak. Niet in het bos. In haar.

Ik keek naar Annelieke.

Ze stond in het midden. De cirkel om haar heen begon te gloeien. Wit. Zacht. Maar gevaarlijk op een manier die ik kende. Haar kracht was wakker. Op een manier die niet veilig voelde.

Lientje riep dat ze het niet zo moest doen. Dat dit haar zou opvreten. Annelieke zei dat ze het wist. En toen spreidde ze haar armen.

De wereld kantelde.

De grond barstte open. Licht schoot omhoog. De ridders werden tegengehouden. Niet verslagen. Vastgezet. Ze konden niets meer. Maar ik zag dat het Annelieke pijn deed. Ze zakte door haar knieën.

Ik hoorde mezelf gillen dat ze moest stoppen. Zij keek naar mij. En glimlachte. Alsof ik de enige was die ze wilde horen.

Ze zei dat dit was waarvoor ze bestond.
Maar niet waarvoor ik zou breken.

Toen doofde het licht.

De ridders stonden vast.
Maar Annelieke knielde.
En ik voelde het door alles heen.

Dit was te veel geweest.
En de prijs moest nog komen.

9. Wat Overbleef

Niemand juichte toen het stil werd. Dat was het eerste wat ik voelde. Geen opluchting. Geen overwinning. Alleen ademhaling. Van iedereen. Zwaar en ongelijk. En in het midden van alles knielde Annelieke. Haar handen nog uitgespreid, haar hoofd gebogen. Het zag eruit alsof ze de wereld zelf vasthield en niet wist of ze haar nog kon dragen.

Lucas zei haar naam. Heel zacht. Hij schrok zelf van hoe klein zijn stem klonk. Annelieke keek op. Haar ogen waren nog licht, maar minder scherp dan normaal. Minder aanwezig. Alsof het vuur erin bijna op was.

Ze zei dat we niet dichterbij moesten komen. Maar ik stond al naast Lucas zonder dat ik het doorhad. Mijn handen trilden. Maar mijn blik bleef op haar gericht. Ik zei dat ze pijn deed. Vanbinnen. En ze glimlachte alsof dat niets bijzonders was. Alsof het erbij hoorde.

Nadars zei dat dit geen verdediging meer was geweest. Maar zelfvernietiging. Ze stond nog net overeind, maar haar gezicht was grijs. Lientje knielde naast Annelieke en zei dat ze zichzelf leeg trok. Dat je niet alleen licht uit de aarde kon halen zonder jezelf weg te geven.

Berend stond iets verderop. Zijn knuppel hing zwaar in zijn hand. Zijn schouders waren gebogen en zijn blik ging heen en weer tussen de ridders, de gebroken grond en Annelieke. Ik zag aan hem dat hij dacht dat hij gefaald had, ook al had hij gevochten tot hij bijna trilde.

Chadri zat in de modder, echt midden erin. Zijn hoed lag scheef naast hem. Hij keek naar zijn handen alsof ze iets hadden gedaan dat hij nog niet begreep. Hij zei dat dit boven zijn salarisniveau was. Niemand lachte. Niet eens hijzelf.

Toen begon de grond weer te trillen. Maar dit keer niet door iets dat kwam. Iets dat wegging. Ik voelde het in mijn borst voordat ik het zag. Ik fluisterde dat ze verdwenen. En dat was ook zo.

De Zwarte Ridders losten op. Niet in rook zoals magie soms doet. Maar alsof ze werden uitgewist. Hun harnassen vielen in elkaar en verdwenen

daarna ook, alsof ze nooit echt waren geweest. Nadars zei dat ze waren verplaatst, niet vernietigd. Annelieke zei dat ze waren gesloten.

Ze liet haar armen zakken. Dat kostte haar al bijna meer dan ze had. Lucas vroeg wat dat voor haar betekende. Ik hoorde hoe bang hij klonk. Annelieke zei dat de cirkel niet meer bij haar hoorde.

Toen keek ze naar mij.

Alsof ze me voor het eerst echt zag.

Ze zei iets over het bloed. Het witte bloed. Dat het nooit van één iemand was. Dat het werd gedragen. Doorgegeven. Ik voelde het in mijn borst. Een druk. Iets dat al lang op zijn plek had gewacht. Ik fluisterde dat het niet ik kon zijn. Ze zei dat het juist ik was.

Alles viel stil om me heen.

Lucas vroeg wat ze bedoelde. Ik kon niet antwoorden. Mijn ogen vulden zich met tranen. Ik zei dat ik het voelde. Dat het klopte. Lientje ademde scherp in en noemde het de eerste bloedlijn. Nadars zei dat het via oma Aagje kwam. En dat dat alles verklaarde.

Lucas keek me aan alsof de wereld draaide. Hij vroeg of ik een Witte Wief was. Annelieke zei dat ik dat was. Maar niet zoals zij. Ik zou niet breken onder het afsluiten. Ik zou herinnering dragen. En groei. Ik voelde warmte door mijn handen trekken. Niet fel. Niet gevaarlijk. Maar aanwezig. Als een stem die eindelijk hardop mocht praten.

Ik zei dat ik dit niet had gevraagd. Annelieke zei dat erfgenamen dat nooit deden. Maar dat ik mocht kiezen hoe ik het zou dragen.

Ze reikte haar hand naar mij uit. Niet dwingend. Gewoon open.

Ik aarzelde. Ik voelde Lucas naast me, alsof hij me wilde beschermen maar wist dat dit niet lukte. Dit was niet van hem. Dit was van mij.

Ik pakte haar hand.

De wereld hield haar adem in. Dat voelde ik echt. Er was geen lichtflits, geen explosie. Alleen een zachte trilling. Alsof iets ouds eindelijk thuiskwam. Ik zag geen beelden. Ik voelde ze. Aarde. Water. Mensen. Sporen. Herinneringen die wilden blijven bestaan.

Toen liet ze me los.

En zakte weg.

Lucas was sneller dan ik. Hij ving haar op. Hij zei dat ze moest blijven. Hard. Wanhopig. Ze glimlachte en zei dat ze genoeg zou blijven. Ik wist wat dat betekende. Iedereen wist het.

De lucht werd rustiger. De grond sloot zich. De plek ademde weer. Annelieke zei dat het tijd was. Afscheid kwam niet ineens. Het sloop naar binnen. Ik knielde naast haar en sloeg mijn armen om haar heen. Ik fluisterde dank je in haar oor. Voor alles. Voor altijd.

Ze aaide mijn haar en zei dat ik niet zoals zij moest worden. Maar dat ik moest worden wie ik zelf was.

Berend boog zijn hoofd. Nadars legde haar hand op haar schouder. Lientje sloot haar ogen. Chadri gaf haar een onhandige knuffel en zei dat hij dit soort momenten haatte omdat ze te echt waren. Ze lachte zacht.

En toen klonk het.

Het tikken.

Heel zacht.

Maar onmiskenbaar.

Lucas keek omlaag. Het zakhorloge lag open in zijn hand. Hij had niet eens gemerkt dat hij het had gepakt. De lucht werd grijs. Mijn ogen vulden zich opnieuw terwijl ik om me heen keek. Ik zei dat ik dit niet zou vergeten.

Annelieke keek me nog één keer aan. Een laatste keer.

Toen kwam de flits.

En alles verdween.

Tik... tak.

Dat is het laatste wat ik hoorde voordat de wereld opnieuw veranderde.

10. Wat Bleef

Toen de grijze wolk langzaam optrok, wist ik meteen dat we terug waren. Niet in het bos. Niet in dat scheurende licht. Maar thuis. Ik voelde als eerste de vloer tegen mijn benen. Warm hout. Bekend. Geen aarde meer. Geen kou die door alles heen kroop. Alleen de rustige lucht van onze slaapkamer.

Het tikken stopte.

Lucas ademde scherp in en ging overeind zitten. Hij zag er uitgeput uit. Alsof hij te lang had gerend. Hij keek meteen naar mij. Ik zat tegen het bed aan, met mijn knieën tegen mijn borst. Ik voelde mijn handen nog trillen, maar het voelde ook alsof ik ergens anders was geweest. Niet weg. Meer dieper. Binnenin.

Hij kroop naar me toe en sloeg zijn armen om me heen. Pas toen merkte ik hoe moe ik was. Hoe leeg en vol tegelijk. We bleven zo zitten. Minuten misschien. Tijd voelde hier vreemd. Alsof hij opnieuw moest wennen aan wat echt was.

Hij zei dat het voorbij was. Maar ik voelde meteen dat het niet klopte. Ik zei dat het af was. En dat dat iets anders was. Af betekent dat iets zijn einde heeft bereikt. Maar niet dat alles is opgelost.

We keken naar het zakhorloge dat open op het bed lag. Zo stil en onschuldig alsof het nooit had getikt. Alsof het niet net de wereld had opengescheurd en weer dicht had gedaan.

Lucas zei dat we Annelieke hadden achtergelaten. Dat stak. Maar ik wist dat het niet zo was. Ik zei dat zij ons had teruggebracht. Dat voelde eerlijker. En toch deed het pijn.

Beneden hoorde ik geluiden uit de keuken. Bestek. Stemmen. Het leven dat gewoon verderging. Dat vond ik misschien nog wel het vreemdste. Hoe de wereld doorging terwijl wij ergens anders waren gestorven en weer samengesteld.

Ik zei dat iedereen gewoon doorleefde. Lucas zei dat dat ook de bedoeling was. En dat had Annelieke inderdaad gezegd. Hij liep naar het raam. Buiten brandde een lantaarn. Het was avond. De regen had de straat donker en glanzend gemaakt.

Ik voelde iets in mezelf verschuiven. Ik zei dat ik niet hetzelfde was. Lucas draaide zich om en zei dat hij dat ook niet was. Maar voor mij voelde het anders. Ik voelde dingen helderder. Alsof alles een betekenis had. Alsof ik moest leren luisteren zonder alles in mijn lijf binnen te laten. Hij zei dat hij dan wel mee zou leren. Dat iemand mij moest afremmen. Ik vroeg of hij dat dan zou doen. Hij bedacht zich en zei dat iemand anders dat misschien beter kon. We lachten zacht. Het klonk broos, maar echt.

Die avond zat ik alleen op mijn kamer. De lucht rook naar natte stenen en herfst. Ik keek naar buiten. Ik dacht aan wat ik had gevoeld. Aan aarde die sprak zonder woorden. Aan sporen die je alleen hoorde als je stil bleef. Aan een hand die mij had losgelaten zodat ik kon blijven.

En toen zag ik haar.

Onder de lantaarnpaal. Niet scherp. Niet vaag. Precies ertussenin. Alsof ze half in de wereld stond en half erbuiten.

Ik sprong overeind en riep Lucas, maar hij hoorde me niet. Ik rende naar beneden, gooide de deur open en stond op het natte trottoir. Mijn hart bonsde. De lucht voelde alsof hij me vasthield.

Annelieke stond onder het licht.

Niet in haar witte gedaante. Niet in mist. Maar in gewone kleren. Moe, maar warm. Haar ogen helder.

Ik vloog naar haar toe en sloeg mijn armen om haar heen. Ik snikte dat ik wist dat ze nog zou komen. Ze hield mij vast en stapte toen een halve pas terug.

Ze zei dat ze niet weg kon zonder dit. Ze hield iets tegen zich aan. Klein. Met bruine en witte vacht. Met zwarte oogjes en zachte roze oortjes.

Een cavia.

Ze zei dat hij Spot heette. Dat hij bij mij hoorde. Dat het het zoontje van Jacob was. Ik lachte door mijn tranen heen. Spot piepte en kroop meteen tegen me aan. Hij was zo klein en warm dat ik even vergat hoe zwaar alles had gevoeld.

Ik fluisterde dank je.

Annelieke zei dat wat ik droeg zou groeien. En dat wat zij droeg nu rustte. Ze keek nog één keer naar het huis. Naar het raam waar Lucas stond. Ze zwaaiden naar elkaar. En toen knipoogde ze.

En toen was ze weg.

Geen flits. Geen rook. Geen mist.

Gewoon weg.

Ik bleef staan onder de lantaarn, met Spot tegen mijn borst. De regen rook naar nieuw begin. Binnen in huis was het stil. Zelfs het horloge zweeg.

Maar diep vanbinnen voelde ik het.
Sommige sporen verdwijnen niet.

Ze wachten.

Nawoord

Ik blijf het raar vinden om op te schrijven dat ik familie ben van Annelieke. Het voelt groot. Te groot. Alsof ik ineens iemand anders moet zijn terwijl ik daar helemaal niet klaar voor ben. Soms voel ik trots. Alsof iets warmes door me heen gaat en zegt dat ik dit kan. Maar vaker voelt het alsof de wereld nu te hard praat en ik alles moet horen.

Ik ben blij dat zij mijn familie is. Echt. Maar ik ben niet blij met alles wat erbij komt. Het witte bloed. De gave. Het voelen van dingen die ik liever niet zou voelen. Ik wilde nooit iemand zijn die de aarde hoort fluisteren. Ik wilde gewoon mezelf zijn.

En toch.

Als ik aan Annelieke denk, weet ik dat dit niet voor niets is. Ze gaf dit aan mij omdat ze geloofde dat ik het kon dragen. Dat ik verder kan groeien waar zij moest stoppen.

Spot piept tegen mijn hand terwijl ik dit schrijf. Hij maakt alles een beetje lichter. Misschien is dat genoeg voor nu.

Ik ben Josefien.

Ik draag dit.

Ook al weet ik nog niet hoe.

Ik snapte er echt niks van toen Annelieke opeens weer in onze tijd stond. Het voelde alsof iemand een deur had opengezet die allang dicht had moeten blijven. En meteen wist ik het: het verleden was nog niet klaar met ons. Serieus... waarom wij?

Toen dat oude spoor uit 1670 weer zichtbaar werd, voelde het alsof het naar ons riep. Of naar mij. Alsof het iets wilde dat ik niet eens begrijp. En iedereen denkt dat ik stoer ben omdat ik dingen kan voelen met mijn handen, maar eerlijk? Ik werd er gewoon zenuwachtig van. Mijn hele buik deed raar.

Lucas deed weer alsof alles logisch te maken is, zoals altijd, maar dit voelde anders. Dit geheim was geen puzzel. Het was meer alsof je in een kamer staat waar iemand net is weggegaan, en je nog voelt dat er iets in de lucht hangt. Iets zwaars.

Ik wilde gewoon... normaal zijn. Naar school, Spot op mijn schouder, en niet bezig zijn met dingen die generaties lang verstopt hebben gezeten. Maar blijkbaar kiest dit soort dingen jou, ook als je daar totaal niet om vraagt.

Niet elk geheim wil ontdekt worden.

Maar dit geheim duwde zich gewoon naar voren.

En ik moet er nu maar achter komen waarom.

Zelfs als ik daar eigenlijk nog helemaal niet klaar voor ben.